

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY¹⁾

z dnia 21 stycznia 2004 r.

w sprawie wydawania uprawnień do kierowania pojazdami

Na podstawie art. 100 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2003 r. Nr 58, poz. 515, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. **[Zakres regulacji]** 1. Rozporządzenie określa szczegółowe czynności organów w sprawach związanych z wydawaniem dokumentów, cofaniem i przywracaniem uprawnień do kierowania oraz wzory dokumentów stosowanych w tych sprawach.

2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa bez bliższego określenia o:

- 1) ustawie – rozumie się przez to ustawę z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym;
- 2) organie – rozumie się przez to starostę lub wojewodę mazowieckiego w przypadku określonym w art. 97 ust. 3 ustawy;
- 3) ośrodku – rozumie się przez to wojewódzki ośrodek ruchu drogowego;
- 4) pozwoleniu – rozumie się przez to pozwolenie do kierowania tramwajem;
- 5) uprawnieniu – rozumie się przez to decyzję administracyjną organu o wydaniu prawa jazdy, pozwolenia lub wtórnika tych dokumentów;
- 6) zakazie – rozumie się przez to decyzję administracyjną o zatrzymaniu prawa jazdy lub pozwolenia, cofnięciu uprawnienia do kierowania pojazdami lub orzeczony prawomocnym wyrokiem sądu zakaz prowadzenia pojazdów;
- 7) aktach ewidencyjnych osoby – rozumie się przez to przypisany określonej osobie zbiór wszystkich dokumentów wydanych w sprawie uprawnień do kierowania pojazdami;
- 8) karcie kierowcy – rozumie się przez to dokument zawierający aktualną informację o posiadanych przez osobę uprawnieniach i zakazach oraz wybrane dane z akt ewidencyjnych osoby;
- 9) wniosku – rozumie się przez to wniosek, którego wzór określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 2. **[Forma wydania lub odmowy wydania prawa jazdy]** Wydanie lub odmowa wydania prawa jazdy, pozwolenia oraz ich wtórników następują w drodze decyzji administracyjnej.

§ 3. **[Zasady wykonania dokumentu prawa jazdy]** 1. Krajowe prawa jazdy wykonywane są przez producenta na blankietach, których wzór i opis określają przepisy w sprawie wzorów dokumentów uprawniających do kierowania pojazdami, na podstawie przekazanych przez organ w formie elektronicznej lub w przypadku gdy nie jest to możliwe z przyczyn technicznych – na nośniku magnetycznym pocztą specjalną:

- 1) danych zawartych we wniosku;
- 2) fotografii i podpisu wnioskodawcy.

2. Producent przekazuje wykonane prawa jazdy do właściwego organu w terminie nie dłuższym niż 7 dni od dnia otrzymania danych, o których mowa w ust. 1.

3. Międzynarodowe prawa jazdy i pozwolenia wydaje się na blankietach, których wzór i opis określają przepisy, o których mowa w ust. 1, dostarczonych przez producenta, o którym mowa w ust. 1, przez umieszczenie na blankietach pismem maszynowym lub przy użyciu drukarki komputerowej danych zawartych we wniosku.

§ 4. **[Akta ewidencyjne]** 1. Organ wydający prawo jazdy lub pozwolenie prowadzi:

- 1) akta ewidencyjne kierowców – osób posiadających uprawnienia do kierowania pojazdami silnikowymi lub tramwajem;
- 2) akta ewidencyjne osób bez uprawnień – osób, które:

- a) nie uzyskały uprawnień ze względu na niespełnianie wymogów określonych w ustawie, nie posiadają uprawnień do kierowania pojazdami silnikowymi lub tramwajem, a orzeczony został wobec nich zakaz prowadzenia pojazdów,
- b) mają wydane za granicą krajowe prawo jazdy i orzeczony został zakaz prowadzenia pojazdów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub wydane orzeczenie lekarskie o istnieniu przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdami.

2. Akta ewidencyjne osób powinny być oprawione w teczki i przechowywane w specjalnie do tego celu przeznaczonym archiwum – do czasu wystawienia osobie, której dotyczą, aktu zgonu; wydane dokumenty uprawniające do kierowania pojazdami unieważniają się, wprowadzając odpowiednie dane do wniosku i systemu informatycznego.

3. Teczki powinny być ułożone w sposób umożliwiający ich lokalizację na podstawie danych osobowych lub numeru karty kierowcy.

4. Karty kierowców wystawione przed dniem 1 stycznia 2002 r. powinny być ułożone rocznikami według kolejnych ich numerów, a po ujęciu ich w systemie informatycznym – dołączone do akt ewidencyjnych osoby. Właściwy organ przydziela osobie tylko jeden stały numer karty kierowcy.

5. Wydawanie praw jazdy, pozwoleń i obsługę informatycznych środków technicznych prowadzą wyznaczeni przez organ pracownicy przeszkoleni w zakresie znajomości przepisów związanych z wydawaniem tych dokumentów oraz obsługą tych środków technicznych.

6. Osoby, o których mowa w ust. 5, posługują się przy korzystaniu z informatycznych środków technicznych, w szczególności przy wprowadzaniu do programu informatycznego danych lub ich zmianie, przyznany przez organ hasłem i indywidualnym kluczem cyfrowym.

7. Przyznane hasło i klucz stanowią tajemnicę służbową.

Rozdział 2

Wydawanie krajowych praw jazdy i pozwoleń

§ 5. **[Warunki wydania prawa jazdy]** 1. Prawo jazdy lub pozwolenie albo wtórnik tych dokumentów wydaje się w następujących przypadkach, po otrzymaniu:

- 1) od osoby ubiegającej się o wydanie po raz pierwszy prawa jazdy lub pozwolenia – za pośrednictwem ośrodka:
 - a) wniosku,
 - b) zaświadczenia o ukończeniu wymaganego dla danej kategorii rodzaju szkolenia,
 - c) orzeczenia lekarskiego stwierdzającego brak przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdem i orzeczenia psychologicznego o braku przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdem, o ile jest ono wymagane,
 - d) pisemnej zgody rodziców lub opiekunów, jeżeli osoba nie ukończyła 18 lat,
 - e) dowodu uiszczenia opłaty za wydanie prawa jazdy lub pozwolenia,
 - f) wyraźnej fotografii o wymiarach 3,5 x 4,5 cm, przedstawiającej osobę bez nakrycia głowy i okularów z ciemnymi szklami w taki sposób, aby ukazywała głowę w pozycji lewego półprofilu i z widocznym lewym uchem, z zachowaniem równomiernego oświetlenia twarzy;
- 2) od osoby ubiegającej się o rozszerzenie uprawnień do kierowania pojazdami dokumentów:
 - a) o których mowa w pkt 1 – za pośrednictwem ośrodka,
 - b) potwierdzających spełnienie wymagań, o których mowa w art. 90 ust. 5 ustawy, lub kserokopii posiadanego prawa jazdy kategorii:
 - B, jeżeli osoba ubiega się o prawo jazdy kategorii C, C1, D lub D1,
 - B, C, C1, D lub D1, jeżeli osoba ubiega się o prawo jazdy odpowiednio kategorii B+E, C+E, C1+E, D+E lub D1+E;
- 3) od osoby ubiegającej się o wydanie wtórnika prawa jazdy lub pozwolenia:
 - a) dokumentów, o których mowa w pkt 1 lit. a, e i f,

- b) dokumentu, o którym mowa w pkt 1 lit. c, jeżeli zmiana dotyczy daty ważności uzyskanego uprawnienia,
 - c) kserokopii posiadanego prawa jazdy lub pozwolenia, jeżeli wydanie dokumentu następuje w wyniku zmiany danych;
- 4) w przypadku osoby ubiegającej się o wymianę wojskowego dokumentu stwierdzającego uprawnienia do kierowania pojazdem:
- a) dokumentów, o których mowa w pkt 1 lit. a, e i f – od osoby,
 - b) akt ewidencyjnych kierowcy oraz dokumentu stwierdzającego uprawnienia do kierowania pojazdem – z jednostki wojskowej, której dowódca wystawił osobie odbywającej zasadniczą służbę wojskową przedmiotowy dokument;
- 5) od osoby ubiegającej się o wymianę prawa jazdy wydanego za granicą przez państwo-stronę konwencji o ruchu drogowym lub odpowiadającego wzorowi prawa jazdy określonego w tych konwencjach:
- a) dokumentów, o których mowa w pkt 1 lit. a, e i f,
 - b) kserokopii posiadanego prawa jazdy wraz z tłumaczeniem na język polski, sporządzonym lub poświadczonym przez tłumacza przysięgłego lub właściwego konsula Rzeczypospolitej Polskiej; dokumenty te są również wymagane od osoby ubiegającej się o wymianę prawa jazdy wydanego za granicą, jeżeli z rozporządzenia ministra właściwego do spraw transportu wydanego na podstawie przepisu art. 94 ust. 4 ustawy lub z umów międzynarodowych wynika wzajemna wymiana praw jazdy bez wymogu sprawdzania kwalifikacji;
- 6) od osoby ubiegającej się o wymianę wydanego za granicą prawa jazdy nieokreślonego w konwencjach o ruchu drogowym – za pośrednictwem ośrodka:
- a) dokumentów, o których mowa w pkt 1 lit. a, e i f,
 - b) kserokopii posiadanego prawa jazdy wraz z tłumaczeniem na język polski, sporządzonym lub poświadczonym przez tłumacza przysięgłego lub właściwego konsula Rzeczypospolitej Polskiej;
- 7) od ministra właściwego do spraw zagranicznych wniosku dotyczącego osoby, o której mowa w art. 97 ust. 3 ustawy, oraz:
- a) za pośrednictwem ośrodka, gdy wniosek dotyczy osoby ubiegającej się po raz pierwszy o wydanie prawa jazdy – dokumentów, o których mowa w pkt 1,
 - b) za pośrednictwem ośrodka, gdy wniosek dotyczy osoby ubiegającej się o rozszerzenie uprawnień ujętych w prawie jazdy – dokumentów, o których mowa w pkt 2,
 - c) w przypadku gdy wniosek dotyczy osoby ubiegającej się o wymianę prawa jazdy wydanego za granicą przez państwo-stronę konwencji o ruchu drogowym lub odpowiadającego wzorowi prawa jazdy określonego w tych konwencjach:
 - dokumentów, o których mowa w pkt 1 lit. a, e i f,
 - kserokopii posiadanego prawa jazdy wraz z tłumaczeniem na język polski, sporządzonym lub poświadczonym przez tłumacza przysięgłego lub właściwego konsula Rzeczypospolitej Polskiej,
 - d) za pośrednictwem ośrodka, gdy wniosek dotyczy osoby ubiegającej się o wymianę wydanego za granicą prawa jazdy nieokreślonego w konwencjach o ruchu drogowym:
 - dokumentów, o których mowa w pkt 1 lit. a, e i f,
 - kserokopii posiadanego prawa jazdy wraz z tłumaczeniem na język polski, sporządzonym lub poświadczonym przez tłumacza przysięgłego lub właściwego konsula Rzeczypospolitej Polskiej;
- 8) od osoby podlegającej kontrolnemu sprawdzeniu kwalifikacji w trybie art. 114 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy – za pośrednictwem ośrodka:
- a) wniosku,
 - b) skierowania wydanego przez organ;

9) od osoby podlegającej kontrolnemu sprawdzeniu kwalifikacji w trybie art. 114 ust. 1 pkt 2 ustawy – za pośrednictwem ośrodka:

- a) wniosku,
- b) zaświadczenia wydanego przez organ;

10) od osoby mającej wydany zakaz na okres nieprzekraczający 1 roku – wniosku o zwrot zatrzymanego prawa jazdy lub przywrócenie cofniętego uprawnienia;

11) od osoby zamieszkałej poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, która ubiega się o wydanie przed upływem okresu orzeczonego zakazu prowadzenia pojazdów prawa jazdy wydanego za granicą – wniosku.

2. Warunkiem wydania prawa jazdy lub pozwolenia, w przypadkach określonych w ust. 1 pkt 1, 2, 4, 5 i 6, jest uiszczenie opłaty ewidencyjnej.

3. Dowód uiszczenia opłaty, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. e, osoba składa bezpośrednio do organu, jeżeli wnioskuje o osobisty odbiór dokumentu.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, 2, 6, 7 lit. a, b i d, pkt 8 i 9, powinien zawierać adnotację egzaminatora o uzyskaniu przez osobę pozytywnego wyniku egzaminu państwowego w zakresie wymaganym przepisami w sprawie szkolenia, egzaminowania i uzyskiwania uprawnień przez kierujących pojazdami, instruktorów i egzaminatorów.

5. Wniosek, o którym mowa w ust. 1 pkt 3–5, pkt 7 lit. c i pkt 10 i 11, składa się bezpośrednio do organu.

6. Polskie krajowe prawo jazdy otrzymane z organu, który dokonał jego wymiany na zagraniczne prawo jazdy, wydaje się po zwrocie zagranicznego dokumentu.

§ 6. **[Wzory skierowań i zaświadczeń]** Skierowanie, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 8 lit. b, i zaświadczenie, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 9 lit. b, wydaje organ na drukach, których wzory określają odpowiednio załączniki nr 2 i 3 do rozporządzenia.

§ 7. **[Postępowanie w sprawie wydania prawa jazdy]** 1. W celu wydania prawa jazdy lub pozwolenia albo odmowy ich wydania należy:

1) zarejestrować wniosek w systemie informatycznym, odnotowując na wniosku przydzielony numer pozycji w rejestrze, oraz przeprowadzić weryfikację dokumentów, o których mowa w § 5 ust. 1, obejmującą sprawdzenie:

- a) poprawności ich wypełnienia oraz kompletności,
- b) zgodności danych z danymi ujętymi w dokumencie tożsamości osoby – w przypadkach określonych w § 5 ust. 1 pkt 3–5, pkt 7 lit. c i pkt 10 i 11,
- c) spełnienia przesłanek określonych w ustawie i przepisach, o których mowa w § 5 ust. 4, do wydania prawa jazdy lub pozwolenia,
- d) zgodności danych z posiadanymi w prowadzonych aktach ewidencyjnych kierowców danymi w zakresie posiadanych uprawnień i zakazów, orzeczeń lekarskich stwierdzających istnienie lub brak przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdami oraz orzeczeń psychologicznych o istnieniu lub braku przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdami, o ile są one wymagane – jeżeli osoba posiada wcześniej wydane uprawnienie,
- e) zgodności danych z posiadanymi w prowadzonych aktach ewidencyjnych osób bez uprawnień danymi w zakresie orzeczonych zakazów prowadzenia pojazdów, orzeczeń lekarskich stwierdzających istnienie lub brak przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdami i orzeczeń psychologicznych stwierdzających istnienie lub brak przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdami, o ile są one wymagane – jeżeli osoba nie posiada wcześniej wydanego uprawnienia,
- f) czy prawo jazdy jest wydane przez państwo ujęte w wykazie państw uznających i wymieniających prawa jazdy, stanowiącym załącznik nr 4 do rozporządzenia, lub czy odpowiada wzorowi określonemu w konwencjach o ruchu drogowym – jeżeli osoba ubiega się o wymianę wydanego za granicą prawa jazdy;

- 2) w przypadku posiadania w prowadzonych aktach ewidencyjnych orzeczenia lekarskiego w zakresie przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdami sprzecznego z otrzymanym orzeczeniem – skierować osobę na badania lekarskie w trybie art. 122 ust. 1 pkt 4 ustawy oraz zgodnie z przepisami wykonawczymi wydanymi na podstawie art. 123 ustawy i zawiadomić o fakcie stwierdzenia sprzecznych orzeczeń organ przeprowadzający kontrolę wykonywania i dokumentowania badań lekarskich;
- 3) w przypadku pozytywnej weryfikacji dokumentów:
 - a) wypełnić wniosek w miejscu przeznaczonym na wydanie decyzji,
 - b) wprowadzić dane do systemu informatycznego i utworzyć lub zaktualizować kartę kierowcy,
 - c) w odniesieniu do:
 - prawa jazdy – przekazać producentowi dane, o których mowa w § 3 ust. 1 – w terminie nie dłuższym niż 2 dni od dnia otrzymania wymaganych dokumentów,
 - pozwolenia – wypełnić, w terminie nie dłuższym niż 7 dni od dnia otrzymania wymaganych dokumentów, druk pozwolenia,
 - d) po otrzymaniu prawa jazdy od producenta – uzupełnić dane we wniosku oraz w systemie informatycznym,
 - e) umieścić akta przeprowadzonego postępowania w teczce akt ewidencyjnych kierowców;
- 4) w przypadku negatywnej weryfikacji dokumentów:
 - a) odmówić wydania prawa jazdy lub pozwolenia,
 - b) wprowadzić dane do systemu informatycznego,
 - c) umieścić akta przeprowadzonego postępowania w teczce akt ewidencyjnych:
 - osób bez uprawnień, jeżeli osoba nie uzyskała dotychczas uprawnienia,
 - kierowców, jeżeli osoba uzyskała wcześniej uprawnienie;
- 5) w zależności od rodzaju braków wezwać do ich uzupełnienia odpowiednio osobę, której dokumenty te dotyczą, ośrodek lub jednostkę wojskową.

2. Wniosek, prawo jazdy lub pozwolenie wypełnia się w przypadku określonym w ust. 1 pkt 3, stosując następujące zasady:

- 1) numer karty kierowcy – numer składający się z 7 znaków oznaczających (licząc od prawej strony):
 - a) pierwsze dwa znaki – ostatnie dwie cyfry roku jej wydania,
 - b) ostatnie pięć znaków – kolejna liczba porządkowa (pola nieujęte liczbą wypełnia się zerami);
- 2) numer prawa jazdy lub pozwolenia – numer składający się, w zależności od organu wydającego prawo jazdy, z 9, 11 lub 14 znaków oznaczających (licząc od prawej strony):
 - a) pierwsze 2, 4 lub 7 znaków – identyfikator jednostki podziału terytorialnego kraju, zwany dalej „kodem terytorialnym”,
 - b) ostatnie 7 znaków – numer karty kierowcy;
- 3) organ wydający prawo jazdy lub pozwolenie – nazwa organu;
- 4) data ważności prawa jazdy:
 - a) data określona w orzeczeniu lekarskim dla przeprowadzenia ponownych badań lekarskich, a jeżeli:
 - w orzeczeniu lekarskim nie ustalono tej daty lub zostało wydane z bezterminową datą ważności, to znak „-”,
 - orzeczenie lub orzeczenia lekarskie zawierają różne daty przeprowadzenia ponownych badań lekarskich w zakresie określonych kategorii prawa jazdy, to data z nich najpóźniejsza,
 - b) data ważności prawa jazdy wydanego za granicą, w przypadku jego wymiany;

- 5) data ważności pozwolenia:
- a) data ustalona przez starostę stosownie do terminów badań wynikających z art. 122 ust. 2 ustawy,
 - b) data ukończenia przez osobę 57. roku życia, jeżeli data okresu 5-letniego ustalona stosownie do lit. a byłaby późniejsza od tej daty,
 - c) data ukończenia przez osobę 66. roku życia, jeżeli data okresu 2-letniego ustalona stosownie do lit. a byłaby późniejsza od tej daty;
- 6) kategorie na pierwszej stronie prawa jazdy – kategorie posiadane przez osobę, z wyłączeniem tych, których:
- a) posiadanie jest warunkiem uzyskania następnych,
 - b) zakres uprawnień stanowi część lub całość uprawnień innej kategorii;
- 7) data wydania prawa jazdy – data ustalona przez producenta;
- 8) data wydania pozwolenia – data wypełnienia druku pozwolenia;
- 9) data uzyskania uprawnienia – data decyzji o wydaniu prawa jazdy określonej kategorii po raz pierwszy oraz przy kategorii:
- a) B+E – data uzyskania uprawnienia kategorii:
 - C+E lub D+E, jeżeli osoba posiada uprawnienie kategorii B prawa jazdy,
 - B, jeżeli osoba wcześniej uzyskała uprawnienie kategorii C+E lub D+E prawa jazdy,
 - b) D+E – data 1 lipca 1999 r. lub data uzyskania po dniu 1 lipca 1999 r. uprawnienia kategorii:
 - D, jeżeli osoba posiada uprawnienie kategorii C+E prawa jazdy,
 - C+E, jeżeli osoba posiada uprawnienie kategorii D prawa jazdy;
- 10) data ważności uprawnienia – data określona w orzeczeniu lekarskim dla przeprowadzenia ponownych badań lekarskich w zakresie określonej kategorii prawa jazdy lub znak „-”, jeżeli dla określonej kategorii prawa jazdy w orzeczeniu lekarskim nie ustalono tej daty lub orzeczenie wydane zostało z bezterminową datą ważności, przy czym:
- a) w zakresie kategorii A, A1, B, B1, T i B+E prawa jazdy – za datę ważności tych uprawnień przyjmuje się jedną datę określoną w najpóźniej wydanym orzeczeniu lekarskim; zasadę tę stosuje się również w zakresie kategorii C, C1, D, D1, C+E, C1+E, D+E i D1+E, z zastrzeżeniem lit. b–d,
 - b) w przypadku gdy data określona w orzeczeniu lekarskim dla kategorii C, C1, D, D1, C+E, C1+E, D+E i D1+E prawa jazdy jest późniejsza od daty określonej w orzeczeniu lekarskim dla kategorii A, A1, B, B1, T i B+E prawa jazdy – za datę ważności wszystkich uprawnień przyjmuje się datę późniejszą,
 - c) przy kategorii B+E prawa jazdy uzyskanej w wyniku posiadania kategorii B oraz kategorii C+E lub D+E prawa jazdy – za datę ważności przyjmuje się późniejszą z dat określonych w orzeczeniach lekarskich wydanych dla kategorii C+E lub D+E prawa jazdy,
 - d) przy kategorii D+E uzyskanej w wyniku posiadania kategorii C+E i D prawa jazdy – za datę ważności przyjmuje się wcześniejszą z dat określonych w orzeczeniach lekarskich wydanych dla kategorii C+E lub D prawa jazdy;
- 11) ograniczenia – kody określone w przepisach, o których mowa w § 3 ust. 1, mające zastosowanie do prawa jazdy;
- 12) jeżeli kod, o którym mowa w pkt 11, jest identyczny dla wszystkich uzyskanych przez osobę uprawnień, wpisuje się go:
- a) we wniosku – tylko w miejscu wyznaczonym do wpisania kodu ogólnego,
 - b) w prawie jazdy – tylko w ostatnim wierszu tabeli umieszczonej na jego drugiej stronie.
3. W przypadkach określonych w § 5 ust. 1 pkt 2–3, gdy prawo jazdy lub pozwolenie zostało wydane przed dniem 1 lipca 1999 r. i nie było wymienione zgodnie z art. 150 ust. 2 ustawy, nowy

dokument wydaje się, stosując dodatkowo zasady określone w przepisach w sprawie wymiany praw jazdy.

4. Prawo jazdy w przypadku, o którym mowa w § 5 ust. 1:

- 1) pkt 3–5 i 7 lit. c – wydaje się w zakresie kategorii posiadanych w dotychczasowym prawie jazdy lub w zakresie kategorii określonych w umowie międzynarodowej jako równoważne kategoriom posiadanych w prawie jazdy;
- 2) pkt 1, 6 i 7 lit. a i d – wydaje się w zakresie kategorii objętych pozytywnym wynikiem egzaminu państwowego;
- 3) pkt 2, 7 lit. b, pkt 8 i 9 – wydaje się w zakresie kategorii objętych pozytywnym wynikiem egzaminu państwowego oraz kategorii posiadanych w dotychczasowym prawie jazdy i nieobjętych zakresem tego egzaminu;
- 4) pkt 2, 5 i 6 – wydaje się po zwrocie przez osobę dotychczas posiadanego prawa jazdy;
- 5) pkt 3 – w odniesieniu do:
 - a) zniszczonego prawa jazdy,
 - b) prawa jazdy wydawanego w wyniku zmiany danych
– wtórnik wydaje się po zwrocie przez osobę dotychczas posiadanego dokumentu;
- 6) pkt 4 – wydaje się po otrzymaniu z jednostki wojskowej wojskowego dokumentu stwierdzającego uprawnienia do kierowania pojazdem.

5. Przepisy ust. 4 pkt 4 i 5 stosuje się odpowiednio do pozwolenia.

6. Organ po otrzymaniu posiadanego przez osobę prawa jazdy lub pozwolenia powinien w przypadkach określonych w § 5 ust. 1:

- 1) pkt 2, 3 i 4 – unieważnić je przez odcięcie lewego rogu o powierzchni co najmniej 1 cm² i zwrócić osobie uprawnionej oraz uzupełnić dane we wniosku i w systemie informatycznym;
- 2) pkt 5 i 6 – umieścić je w teczce akt ewidencyjnych osoby, chyba że umowa międzynarodowa określa odmienny sposób postępowania, oraz uzupełnić dane w systemie informatycznym.

7. Prawo jazdy wydane za granicą, zdeponowane w organie, może być wydane jego posiadaczowi po zwrocie prawa jazdy wydanego przez polski organ.

§ 8. [Wydanie prawa jazdy] 1. Prawo jazdy i pozwolenie wydaje się uprawnionej osobie, w zależności od określonego we wniosku sposobu jego przekazania:

- 1) za pośrednictwem poczty, z wyjątkiem przypadków, w których warunkiem otrzymania nowego dokumentu jest zwrot dotychczas posiadanego – przesyłając dokument za zwrotnym potwierdzeniem odbioru;
- 2) bezpośrednio – za pokwitowaniem odbioru dokonany na wniosku.

2. Dokumenty, o których mowa w ust. 1, przesyła się za pośrednictwem poczty w terminie 2 dni:

- 1) od dnia otrzymania od producenta – w przypadku prawa jazdy;
- 2) od dnia wypełnienia druku pozwolenia – w przypadku pozwolenia.

3. W razie zwrotu przez pocztę prawa jazdy lub pozwolenia z powodu nieodebrania ich przez osobę uprawnioną:

- 1) zwrócone dokumenty umieszcza się w aktach ewidencyjnych osoby;
- 2) dokumenty te podlegają wydaniu po osobistym zgłoszeniu się tej osoby.

4. Adnotacje o dacie odebrania albo dacie zwrotu prawa jazdy lub pozwolenia przesłanego za pośrednictwem poczty wprowadza się do wniosku i systemu informatycznego, a dokument potwierdzający ten fakt umieszcza w teczce akt ewidencyjnych osoby.

§ 9. [Akta ewidencyjne osób bez uprawnień] 1. Dla przesłanych przez ośrodek dokumentów osób, które nie przystąpiły do egzaminu państwowego w okresie 1 roku od daty ostatniego egzaminu i nie spełniają wymogów określonych w ustawie i przepisach, o których mowa w § 5 ust. 4, do wydania prawa jazdy lub pozwolenia:

- 1) zakłada się akta ewidencyjne osoby bez uprawnień, jeżeli osoba nie posiada uprawnień,
- 2) dołącza do teczki akt ewidencyjnych kierowców, jeżeli osoba posiada uprawnienie
– pozostawiając wniosek bez rozpatrzenia.

2. Dokumenty, o których mowa w ust. 1, przesyła się, na wniosek osoby, o której mowa w § 5 ust. 1 pkt 1, 2, 6 i 7 lit. a, b i d – do wskazanego przez nią ośrodka.

§ 10. [Przesyłanie i przechowywanie akt] Akta ewidencyjne osoby:

- 1) bez uprawnień – dołącza się do akt ewidencyjnych kierowców, jeżeli osoba, której dotyczą, uzyska po raz pierwszy uprawnienie;
- 2) przesyła się wraz z kserokopią karty kierowcy:
 - a) do organu właściwego ze względu na nowe miejsce zamieszkania osoby, o której mowa w § 5 ust. 1 pkt 3 – na wniosek tego organu,
 - b) do organu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osób, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 1–6, jeżeli prawo jazdy lub pozwolenie wydał organ właściwy ze względu na jej miejsce czasowego pobytu,
 - c) w ciągu 2 dni od daty otrzymania wniosku, o którym mowa w lit. a, albo od daty odebrania przez osobę uprawnioną prawa jazdy lub pozwolenia, o którym mowa w lit. b
– po wprowadzeniu danych o tym fakcie do systemu informatycznego;
- 3) przesłane przez inny organ umieszcza się w odpowiednich aktach ewidencyjnych, po wcześniejszym odnotowaniu tego faktu w systemie informatycznym.

§ 11. [Postępowanie z prawem jazdy w okresie zakazu prowadzenia pojazdów] 1. Prawo jazdy lub pozwolenie, w którego zakresie ustalony został zakaz:

- 1) przechowuje się w teczce akt ewidencyjnych:
 - a) kierowców, jeżeli wydane zostało przez polski organ,
 - b) osób bez uprawnień, jeżeli wydane zostało za granicą i nie było wymienione na polskie
– po wcześniejszym wprowadzeniu danych o zakazie do systemu informatycznego;
- 2) wydaje się, z zastrzeżeniem pkt 3, osobie uprawnionej:
 - a) po upływie okresu orzeczonego zakazu prowadzenia pojazdów albo po ustaniu przyczyn jego zatrzymania lub cofnięcia uprawnień do kierowania pojazdami,
 - b) po spełnieniu wymogów określonych w § 5 ust. 1 pkt 8, 9 lub 10 oraz na zasadach określonych w § 7 ust. 1–4 i § 8;
- 3) przesyła się do jednostki, która je wydała za granicą – w przypadku określonym w § 5 ust. 1 pkt 11.

2. Osobie podlegającej kontrolnemu sprawdzeniu kwalifikacji wydaje się skierowanie lub zaświadczenie, o którym mowa w § 6, a w przypadku gdy:

- 1) uzyska pozytywny wynik egzaminu państwowego:
 - a) wydaje się decyzję o przywróceniu cofniętego uprawnienia do kierowania pojazdami i zwraca przechowywane prawo jazdy lub pozwolenie, jeżeli poddała się kontrolnemu sprawdzeniu kwalifikacji w trybie art. 114 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy,
 - b) zwraca się zatrzymane prawo jazdy lub pozwolenie, jeżeli była skierowana w trybie art. 114 ust. 1 pkt 1 lit. b lub poddała się kontrolnemu sprawdzeniu kwalifikacji w trybie art. 114 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy;
- 2) uzyska po raz pierwszy negatywny wynik egzaminu:
 - a) wydaje się decyzję o cofnięciu uprawnienia do kierowania pojazdami i wezwanie do zwrotu posiadanego przez nią prawa jazdy lub pozwolenia, jeżeli była skierowana w trybie art. 114 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy,

b) wydaje się decyzję o cofnięciu uprawnienia do kierowania pojazdami, jeżeli była skierowana w trybie art. 114 ust. 1 pkt 1 lit. b lub poddała się kontrolnemu sprawdzeniu kwalifikacji w trybie art. 114 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy;

3) nie podda się sprawdzeniu kwalifikacji w terminie określonym w skierowaniu – wydaje się decyzję o cofnięciu uprawnienia do kierowania pojazdami.

§ 12 . **[Niedopełnienie obowiązku badań kontrolnych]** W przypadku niedostarczenia przez osobę, skierowaną przez organ kontroli ruchu drogowego na badanie lekarskie w trybie art. 122 ust. 1 pkt 3 ustawy lub na badanie psychologiczne w trybie art. 124 ust. 1 pkt 3 ustawy, odpowiedniego orzeczenia, starosta wszczyna postępowanie w sprawie cofnięcia uprawnienia do kierowania pojazdami.

§ 13. **[Unieważnienie prawa jazdy]** 1. Prawo jazdy, o którym mowa w § 11 ust. 1 pkt 1 lit. a, wydane przed dniem 1 lipca 1999 r., można na wniosek jego posiadacza – po upływie okresu zakazu – unieważnić na zasadach określonych w § 7 ust. 6 pkt 1 i wydać nowy dokument, stosując zasady określone w § 7 ust. 3.

2. Jeżeli zakaz dotyczy części posiadanych przez osobę uprawnień ujętych w prawie jazdy, można, po złożeniu przez nią wniosku, wydać nowe prawo jazdy obejmujące uprawnienia dotychczas posiadane i nieobjęte zakazem, na zasadach określonych w § 7 ust. 1–4; dotychczasowe prawo jazdy ulega unieważnieniu na zasadach określonych w § 7 ust. 6 pkt 1.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, gdy:

1) zakaz obejmuje uprawnienia kategorii B prawa jazdy,

2) osoba posiada uprawnienia kategorii C, C1, D lub D1 prawa jazdy

– w miejscu przeznaczonym na wpisanie ograniczenia przy tych kategoriach umieszcza się kod 106.

§ 14. **[Rejestrowanie informacji i dokumentów]** W systemie informatycznym podlegają ponadto zarejestrowaniu:

1) orzeczenia lekarskie o braku lub istnieniu przeciwwskazań do kierowania pojazdem,

2) dokumenty związane z zatrzymywaniem prawa jazdy lub pozwolenia, cofaniem lub przywracaniem uprawnień do kierowania pojazdami oraz orzeczoną zakazem prowadzenia pojazdów

– które należy przechowywać w aktach ewidencyjnych osoby według zasad określonych § 11 ust. 1 pkt 1.

Rozdział 3

Wydawanie międzynarodowych praw jazdy

§ 15. **[Warunki wydania międzynarodowego prawa jazdy]** 1. Międzynarodowe prawo jazdy wydaje się lub odmawia się jego wydania:

1) po otrzymaniu od osoby:

a) wniosku,

b) dowodu uiszczenia opłaty za jego wydanie,

c) wyraźnej fotografii o wymiarach 3,5 x 4,5 cm, przedstawiającej osobę bez nakrycia głowy i okularów z ciemnymi szklami w taki sposób, aby ukazywała głowę w pozycji lewego półprofilu i z widocznym lewym uchem, z zachowaniem równomiernego oświetlenia twarzy,

d) kserokopii posiadanego krajowego prawa jazdy wydanego przez polski organ;

2) w zakresie posiadanych przez osobę uprawnień ujętych w krajowym prawie jazdy, z wyjątkiem kategorii A1, B1, C1, D1, C1+E, D1+E.

2. Wniosek rejestruje się w systemie informatycznym, odnotowując na dokumencie numer pozycji w rejestrze.

§ 16. **[Weryfikacja dokumentów]** 1. W celu wydania międzynarodowego prawa jazdy lub odmowy jego wydania należy przeprowadzić weryfikację dokumentów, o których mowa w § 15 ust. 1, obejmującą sprawdzenie:

- 1) poprawności ich wypełnienia oraz kompletności;
- 2) zgodności danych z danymi ujętymi w dokumencie tożsamości osoby;
- 3) spełnienia przesłanek określonych w ustawie do wydania międzynarodowego prawa jazdy.

2. W przypadku pozytywnej weryfikacji dokumentów należy:

- 1) wypełnić wniosek w miejscu przeznaczonym na wydanie decyzji;
- 2) wypełnić – w terminie nie dłuższym niż 3 dni od dnia otrzymania wymaganych dokumentów – druk międzynarodowego prawa jazdy;
- 3) umieścić akta przeprowadzonego postępowania w teczce akt ewidencyjnych osoby, a jeżeli międzynarodowe prawo jazdy wydał organ niebędący organem właściwym ze względu na miejsce jej zamieszkania – przesłać w terminie 3 dni od dnia jego wydania do tego organu.

3. W przypadku negatywnej weryfikacji dokumentów należy:

- 1) odmówić wydania międzynarodowego prawa jazdy;
- 2) umieścić akta przeprowadzonego postępowania w teczce akt ewidencyjnych osoby, a jeżeli postępowanie prowadził organ niebędący organem właściwym ze względu na jej miejsce zamieszkania – przesłać (w przypadku niezłożenia przez osobę w wymaganym terminie odwołania) – do właściwego organu.

4. W razie braków w dokumentach lub w danych w nich zawartych należy wezwać osobę do ich uzupełnienia.

5. Wniosek i międzynarodowe prawo jazdy wypełnia się w przypadku, o którym mowa w ust. 2, w sposób następujący:

- 1) organ wydający – nazwa organu i miejscowość stanowiąca jego siedzibę (łącznie z kodem pocztowym),
- 2) data wydania – data wypełnienia druku międzynarodowego prawa jazdy,
- 3) data ważności – data późniejsza o 3 lata od daty określonej w pkt 2, a jeżeli ważność określonej kategorii krajowego prawa jazdy upływa wcześniej – data ważności kategorii ważnej najkrócej,
- 4) kategorie – kategorie, o których mowa w § 15 ust. 1 pkt 2

– wypełniając stosownie wszystkie strony międzynarodowego prawa jazdy.

§ 17. **[Odpowiednie stosowanie przepisów]** Przepisy § 8 stosuje się odpowiednio.

§ 18. **[Adnotacja o zakazie prowadzenia pojazdów]** 1. W międzynarodowym prawie jazdy wydanym za granicą dokonuje się adnotacji o orzeczonym w stosunku do osoby, której było wydane, zakazie prowadzenia pojazdów:

- 1) po otrzymaniu prawomocnego wyroku sądu;
- 2) w zakresie kategorii prawa jazdy objętych zakazem oraz okresie jego obowiązywania.

2. Dokumenty, o których mowa w ust. 1 pkt 1, rejestruje się w systemie informatycznym i przechowuje w aktach ewidencyjnych osób bez uprawnień.

Rozdział 4

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 19. **[Przetwarzanie danych z akt ewidencyjnych]** Organ wydający prawo jazdy lub pozwolenie w terminie do dnia 1 stycznia 2005 r. przetwarza dane z akt ewidencyjnych kierowców i akt ewidencyjnych osób bez uprawnień przy wykorzystaniu dotychczasowego systemu informatycznego.

§ 20. **[Utrata mocy dotychczas wydanych pozwoleń]** Pozwolenia wydane na podstawie dotychczasowych przepisów tracą ważność z upływem terminu ważności posiadanego przez osobę świadectwa kwalifikacji.

§ 21. **[Odbiór dokumentów]** Dokumenty będące podstawą wydania dotychczasowego świadectwa kwalifikacji są wydawane osobie zainteresowanej za pokwitowaniem odbioru oryginału; kopie wydanych dokumentów są przechowywane w aktach ewidencyjnych kierowcy.

§ 22. **[Postępowanie z dokumentami]** Akta ewidencyjne kierowcy i karta kierowcy, utworzone przed dniem 1 lipca 1999 r.:

- 1) ulegają połączeniu i przeniesieniu do akt ewidencyjnych:
 - a) kierowców – w przypadkach określonych w § 5 ust. 1 pkt 2–10 oraz przy wymianie, o której mowa w art. 150 ust. 2 ustawy,
 - b) osób bez uprawnień – jeżeli osoba nie uzyskała dotychczas uprawnienia;
- 2) podlegają zniszczeniu, jeżeli osobie, której dotyczą, wystawiono akt zgonu;
- 3) są przechowywane przez czas nieograniczony – w przypadkach niewymienionych w pkt 1 i 2.

§ 23. **[Stosowanie przepisów rozporządzenia]** W sprawach wszczętych, a niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, stosuje się przepisy tego rozporządzenia.

§ 24. **[Wejście w życie]** ¹⁾ Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.³⁾

Minister Infrastruktury: *M. Pol*

¹⁾ Minister Infrastruktury kieruje działem administracji rządowej – transport, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 marca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Infrastruktury (Dz. U. Nr 32, poz. 302 oraz z 2003 r. Nr 19, poz. 165, Nr 141, poz. 1359 i Nr 232, poz. 2322).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 124, poz. 1152, Nr 130, poz. 1190, Nr 137, poz. 1302, Nr 149, poz. 1451 i 1452, Nr 162, poz. 1568, Nr 200, poz. 1953 i Nr 210, poz. 2036.

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 14 grudnia 2001 r. w sprawie wydawania uprawnień do kierowania pojazdami (Dz. U. Nr 150, poz. 1680), które na podstawie art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o zmianie ustawy o transporcie drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 149, poz. 1452) traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.